

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-116>

УДК 658.01

СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

ESSENCE AND COMPONENTS OF BUSINESS ADMINISTRATION

Тараруєв Юрій Олександрович

кандидат економічних наук, доцент,

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9674-5696>**Рудаченко Ольга Олександрівна**

доктор економічних наук, професор,

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9597-5748>**Коненко Віталіна Володимирівна**

кандидат економічних наук, доцент,

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1525-7736>**Tararuiev Iurii, Rudachenko Olha, Konenko Vitalina**
O. M. Beketov Kharkiv National University of Urban Economy

Статтю присвячено проблемам ідентифікації та визначення складових бізнес-адміністрування з урахуванням змісту суміжних категорій управління та адміністрування. Актуальність обраної теми дослідження пояснюється значними розбіжностями щодо тлумачення змісту згаданих понять. В процесі написання статті застосовувались методи категоріального аналізу, порівняння та структурного моделювання. Результатами дослідження є: розмежування категорій управління, адміністрування та бізнес-адміністрування на основі врахування змісту функцій управління та функціональних напрямків діяльності бізнес-структур; формулювання теоретичного підходу до визначення бізнес-адміністрування, обґрунтування напрямків та складових цієї сфери діяльності, а також рекомендації щодо вибору показників для інформаційно-аналітичного забезпечення функціонування бізнесу залежно від напрямків бізнес-адміністрування.

Ключові слова: управління, адміністрування, бізнес-адміністрування, функції управління, функціональні напрямки, складові бізнес-адміністрування.

The paper is dedicated to the problems of identification and definition of components of business administration taking into account the content of related categories of management and administration. The relevance of the chosen research topic is explained by significant differences in the interpretation of the content of the mentioned concepts. In the process of writing the paper, methods of categorical analysis, comparison and structural modeling were used. The results of the research are: differentiation of the categories of management, administration and business administration based on taking into account the content of management functions and functional areas of activity of business structures; formulation of a theoretical approach to the definition of business administration, substantiation of directions and components of this area of activity. An important thesis of the paper is such idea that administration is a subsystem of management, and business administration is a component of administration. But administrators in their activities are subordinate to managers and implement their decisions in practice, while administrators and business administrators have equal authority. The significant result of the paper is the formulation of recommendations on the selection of indicators for the analysis of communication between business administrators and clients and debtors of the organization. The authors of the paper emphasize that such interaction increases the income of business structures, refers to business administration and is considered an important function of business

administrators. This also applies to the financing of the organization's activities. According to the authors of the article, it is business administrators who should control the processes of formation and use of cash flows of business structures, as well as diagnose its financial condition depending on the value of indicators that is traditionally used for the analysis of cash flows. The perspective directions of the problems research are the development of methods for assessing the organization's activities in the areas of business administration, as well as improving the information and analytical support of the marketing and financial activities of business structures.

Keywords: management, administration, business administration, management functions, functional areas, components of business administration.

Постановка проблеми. Менеджмент організації являє собою складну і гнучку систему, від результативності і оперативності функціонування якої залежить успішність організації. Якість управління залежить від кваліфікації і досвіду управлінців, розподілення їх функцій, повноважень і обов'язків та інших чинників. Однак, останнім часом все більше уваги дослідників приділяється дослідженню проблем та процесів в такій сфері як бізнес-адміністрування. При цьому, чіткого уявлення щодо розмежування управління та бізнес адміністрування сьогодні не склалося, що значно ускладнює виявлення та дослідження означеної проблематики. Крім того, досить важливим є визначення функцій та складових бізнес-адміністрування як важливого напрямку функціонування організації. Чітке розуміння сутності, елементів та функцій бізнес-адміністрування дозволить отримати більш повне уявлення щодо значення цієї сфери для забезпечення результативності організацій. Викладене вище і визначає актуальність теми цієї публікації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз представлених вітчизняними дослідниками наукових робіт дозволяє говорити про значні розбіжності щодо розуміння як сутності бізнес-адміністрування так і значення цієї сфери діяльності для організації. Наприклад, Г. І. Забродська, Л. Д. Забродська та О. С. Буданова аналізують суміжні поняття «адміністрування», «менеджмент» та «бізнес адміністрування», наводячи їх визначення та представляючи їх співвідношення у графічному вигляді [1, рис. 1] та виділяючи суб'єкт, об'єкт, управлінську структуру, чинники впливу, мету, завдання та рівні управління для кожної з проаналізованих категорій [1, табл. 4]. Однак, авторки не наводять власних визначень понять що досліджуються стверджуючи, що для невеликих підприємницьких структур їх зміст ототожнюється, тоді як ускладнення цих структур означає поєднання рис менеджменту та бізнес-адміністрування у категорії адміністрування. Таким чином, у даній роботі проводиться розмежування проаналізованих

суміжних категорій, але воно залишається нечітким, через відсутність авторських дефініцій цих категорій. Н. І. Шиян тлумачить бізнес-адміністрування, як процес-управління бізнесом, включаючи до його складових «всі аспекти планування, контролю і нагляду за діловими операціями і пов'язаними із ними сферами...», а означені сфери виділяються авторкою за функціональною ознакою [2, с. 9-10]. У статті О. В. Замазій проведено комплексне дослідження сутності бізнес-адміністрування з врахуванням етимології його складових. Авторка наголошує на тому, що бізнес-адміністрування має характерні ознаки адміністрування та менеджменту і наводить власне визначення ключового поняття представленої наукової роботи [3]. І. Г. Крупельницька, Т. В. Євась та О. А. Жукова систематизують визначення бізнес-адміністрування, сформульовані вітчизняними дослідниками та наводять принципи і функції бізнес-адміністрування, уникаючи формулювання власного визначення означеного поняття [4]. М. Войнаренко та О. Костюк наводять комплексне визначення бізнес-адміністрування, але не аналізують позиції інших авторів та концентрують увагу на меті бізнес-адміністрування, що представлена як кілька найбільш важливих завдань [5, с. 50]. Т. В. Євась та Я. І. Коротич присвятили роботу [6] впорядкуванню наявних підходів до визначення бізнес-адміністрування та систематизації результатів, що містяться у публікаціях інших дослідників, що дає підстави вважати їх статтю такою, що має загальний характер.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових праць, що стосуються дослідження проблем ідентифікації бізнес-адміністрування показав, що дослідники не мають узгодженої позиції щодо сутності означеного поняття, що ускладнює виділення складових бізнес-адміністрування як сфери функціонування організації, що у свою чергу створює перешкоди для дослідження бізнес-адміністрування з позицій системного підходу. Таким чином, проблеми ідентифікації бізнес-адміністрування та роз-

межування його змісту відносно суміжних категорій вивчені недостатньо і потребують більш ретельного дослідження.

З огляду на викладене вище, **метою** цієї публікації є визначення сутності бізнес-адміністрування та обґрунтування його складових, що дозволить досліджувати цю сферу діяльності організації з позицій системного підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як показують результати аналізу наукових робіт вітчизняних дослідників, бізнес-адміністрування є комплексним поняттям. Тому, перш ніж формулювати авторське визначення цього терміну, необхідно навести і порівняти дефініції бізнес-адміністрування, що були викладені раніше (табл. 1).

Спрощення наведених підходів і акцентування уваги на ключових словосполученнях визначень бізнес-адміністрування дає можливість відзначити наступне:

У визначенні О. В. Замазій [3, с. 245] бізнес-адміністрування не ототожнюється з управлінням, а визначається як одна з його функцій, що «максимально використовує людський ресурс». Таке визначення складно вважати чітким, але враховуючи традиційний перелік функцій управління логічно припустити, що йдеться про організацію або контроль (бо саме реалізація цих функцій найбільше сприяє використанню людського потенціалу організації, бо в процесі планування та мотивації такий потенціал ще безпосередньо не використовується). З визначення Н. І. Шиян впливає, що авторка ототожнює адміністрування та управління, бо на її думку

бізнес-адміністрування є процесом управління бізнесом [2, с. 9-10]. Втім, така позиція містить протиріччя, оскільки потребує додаткового пояснення того, чим же бізнес-адміністрування відрізняється від управління, а якщо вони рівнозначні, то у чому тоді полягає доцільність виділення бізнес-адміністрування у окремий вид діяльності. М. Войнаренко та О. Костюк вважають, що бізнес-адміністрування спрямоване саме на організацію господарської діяльності підприємства і перераховують найважливіші напрямки цієї діяльності [5, с. 50].

Отже, аналіз наведених вище підходів дозволяє зробити висновок, що управління та бізнес-адміністрування можуть бути розділені за змістом виходячи з того, що в межах бізнес-адміністрування реалізуються такі функції управління як організація і контроль. З цього випливає, що бізнес-адміністрування є складовою управління. Однак, для подальшої конкретизації змісту цього поняття у цій статті пропонується окремо проаналізувати значення термінів «бізнес» та «адміністрування». Аналогічний підхід продемонстровано у статті [1], але авторки цієї роботи уникають формулювання власного визначення терміну що аналізується.

Поняття бізнесу є базовою економічною категорією. У широкому розумінні бізнес – це діяльність орієнтована на отримання економічної вигоди. При цьому, поняття бізнесу є більш широким порівняно з підприємництвом, оскільки включає і нелегальні способи отримання вигоди. Саме комерціалізація резуль-

Таблиця 1

Визначення поняття «Бізнес-адміністрування»

Автори	Визначення
О. В. Замазій	це така функція управління, що керуючись чітко сформованими координативними методами, підґрунтям яких є практичний досвід, максимально ефективно при цьому використовує людський ресурс [3, с. 245]
Н. І. Шиян	це процес управління бізнесом. Він включає всі аспекти планування, контролю і нагляду за діловими операціями і пов'язаними із ними сферами, зокрема бухгалтерський облік, фінанси, маркетинг [2, с. 9-10]
М. Войнаренко, О. Костюк	бізнес-адміністрування – це діяльність, спрямована на системний підхід до покрокової та узгодженої організації всіх процесів господарської діяльності та аспектів функціонування підприємства з метою задоволення потреб споживачів та дотримання високих темпів зростання обсягів реалізації, формування та дотримання позитивного іміджу підприємства, ефективного використання всіх видів ресурсів, взаємодії з громадськими, профспілковими та державними установами, забезпечення мотивації удосконалення професійності та умов для кар'єрного зростання працівників в процесі досягнення цілей діяльності організації та зростання вартості компанії [5, с. 50]

татів діяльності та відповідний ризик ринкових суб'єктів є ключовими атрибутами бізнесу.

Щодо змісту терміну «адміністрування» подібної визначеності не спостерігається. Наприклад, відповідно до Кембриджського словника, адміністрування являє собою заходи необхідні для контролю виконання плану або діяльності організації [7]. О. В. Замазій відзначає, що адміністрування – це організаційно-розпорядча діяльність, націлена на регулювання, формування і проведення управлінських процесів [3, с. 244]. У визначенні наголошується, що саме організаційний аспект для адміністрування є важливим. Крім того, характеристика адміністрування пов'язана саме з процесами, а не з рішеннями (які ухвалюються менеджерами). М. Войнаренко та О. Костюк дотримуються схожих позицій і визначають адміністрування як термін, який поширюється на управління державними установами, або для позначення процесів керування діяльністю апарата управління підприємства передбачає чітку організацію процесів та контроль [5, с. 49-50].

Очевидно, що адміністрування порівняно з бізнес-адмініструванням є більш широким поняттям, оскільки поширюється також і на сферу державного управління. Однак, для визначення сфери бізнес-адміністрування, необхідно врахувати не лише ознаки адміністрування, а й комерційну природу бізнесу. Для цього пропонується проаналізувати бізнес-адміністрування не лише в контексті функцій управління, але й з урахуванням функціональних напрямків бізнес-структур. Найчастіше виділяють такі напрямки як: виробництво, маркетинг, дослідження і розробки та фінансування діяльності. З метою виділення і аналізу складових бізнес-адміністрування важливо визначити такі функціональні напрямки, де бізнес-адміністрування проявляється як складова управління. Враховуючи комерційну природу бізнесу, такими напрямками пропонується вважати саме маркетинг та фінансування діяльності бізнес-структур. Можна розробити інноваційний продукт і навіть запустити у серійне виробництво, але без врахування ринкової кон'юнктури цей продукт навряд чи буде комерціалізовано. Дослідження та розробки у наш час просто неможливі без належного фінансового забезпечення, яке здійснюється з урахуванням очікуваних доходів від реалізації інноваційного продукту. Безумовно, у сферах матеріального забезпечення та виробництва також відбуваються процеси, які слід організувати

та контролювати, але ці напрямки діяльності бізнес-структур не забезпечують комерціалізацію результатів діяльності таких структур і тому відносяться до адміністрування в цілому. Оскільки адміністрування за своєю сутністю більш широке поняття порівняно з бізнес-адмініструванням, воно описує всі аспекти реалізації таких управлінських функцій, як організація та контроль. Однак, необхідність врахування комерційної складової функціонування бізнес-структур вимагає виділення бізнес-адміністрування у складі адміністрування.

Таким чином, між поняттями «управління», «адміністрування» та «бізнес-адміністрування» існує логічний зв'язок що враховує функції управління та основні функціональні напрямки діяльності бізнес-структур (рис. 1).

Зрозуміло, що адміністрування є підсистемою управління, а бізнес-адміністрування – складовою адміністрування. Але адміністратори у своїй діяльності підпорядковуються менеджерам та впроваджують їх рішення на практиці, тоді як адміністратори та бізнес-адміністратори мають рівні повноваження.

У першому випадку взаємодія є вертикальною (ієрархічною), а у другому – горизонтальною, бо бізнес-адміністрування є різновидом адміністрування, що орієнтоване на організацію взаємодії працівників та контроль процесів, які забезпечують комерціалізацію результатів діяльності бізнес-структур. В той же час, адміністрування не є різновидом управління, бо адміністратори не ухвалюють управлінських рішень, а лише контролюють їх належне і своєчасне виконання.

Викладене вище дозволяє сформулювати авторське визначення бізнес-адміністрування:

Бізнес-адміністрування – це активність, спрямована на організацію взаємодії з групами осіб, дотримання реалізації управлінських рішень та контроль ключових процесів, що здійснюється в сферах маркетингу та фінансування діяльності, для комерціалізації результатів функціонування бізнес-структур та максимізації їх доходів.

Групи осіб про які йдеться не конкретизуються, бо їх вибір залежить від напрямку бізнес-адміністрування. Необхідність організації взаємодії з групами осіб обумовлена тим, що бізнес-адміністратори дійсно контактують із значною кількістю представників різних цільових груп та впорядковують відповідну інформацію (в цьому проявляється бюрократичний аспект бізнес-адміністрування та адміністру-

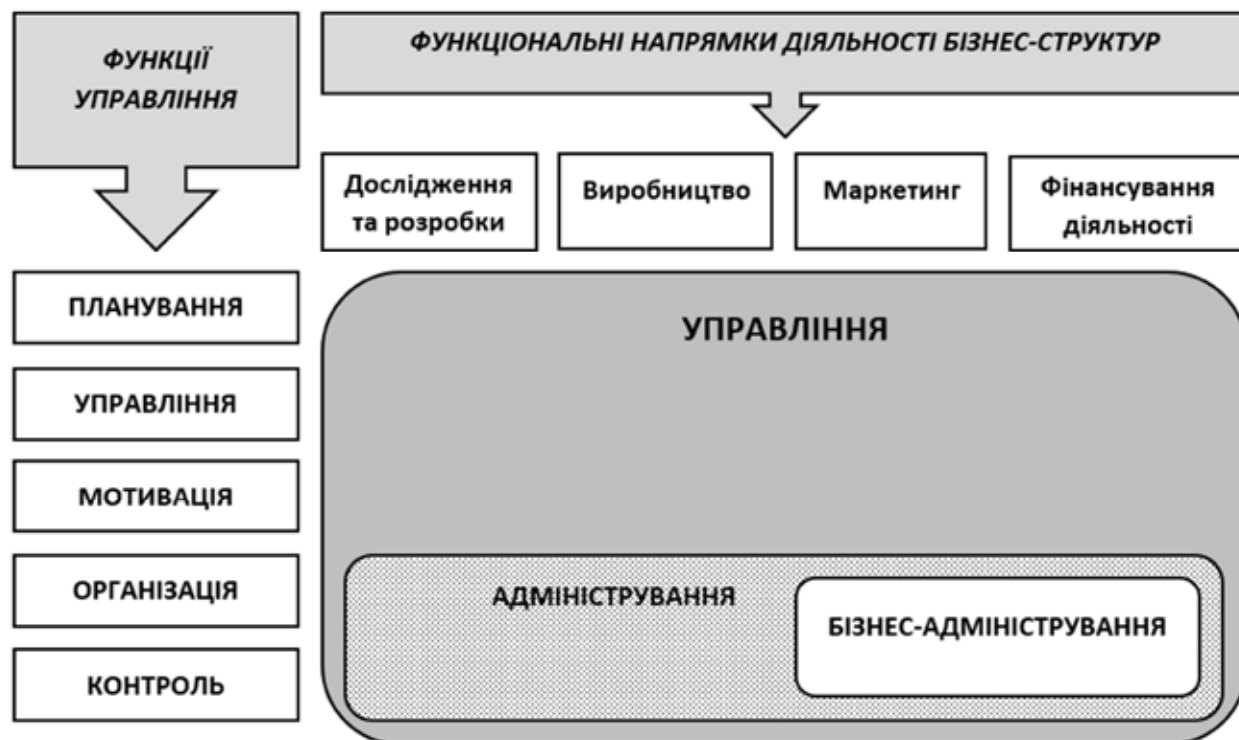

Рис. 1. Розмежування управління, адміністрування та бізнес-адміністрування

Джерело: сформовано авторами

вання в цілому). Під комерціалізацією результатів діяльності ми розуміємо отримання доходів бізнес-структур з їх поступовим зростанням, що сприяє і підвищенню ефективності функціонування цих утворень.

На основі викладеного вище варто виділити складові та функції бізнес-адміністрування (рис. 2).

За результатами виділення напрямків та складових бізнес-адміністрування важливо відзначити таке:

1. Напрямки бізнес-адміністрування відповідають функціональним сферам діяльності бізнес-структур і конкретизуються у його складових.

2. Складові бізнес-адміністрування за змістом відповідають функціям управління, які реалізуються в межах бізнес-адміністрування. Вибір цих складових обумовлений також тим, що успішна організація взаємодії з клієнтами та боржниками приводить до підвищення доходів бізнес-структур.

3. Функції бізнес-адміністрування ототожнюються з функціями бізнес-адміністраторів, бо саме вони здійснюють ці функції.

4. В процесі визначення функцій бізнес-адміністраторів значна увага приділяється їх взаємодії з певними групами осіб (що знайшло відображення у визначенні бізнес-адмі-

ністрування), а також інформаційно-аналітичному забезпеченню маркетингової діяльності бізнес-структур.

5. Необхідність аналізу бізнес-адміністраторами грошових потоків обумовлена тим, що економічні вигоди бізнес-структур вимірюються не лише доходами, а й грошовими потоками, результати аналізу яких дозволяють отримати реальне уявлення про рух грошових коштів та особливості фінансування бізнесу.

Враховуючи, що впровадження бізнес-адміністрування передбачає інформаційно-аналітичне забезпечення ключових процесів в розрізі його складових, доцільно у загальному вигляді навести рекомендації щодо вибору та визначення основних показників, що можуть визначатися бізнес-адміністраторами в процесі виконання описаних вище функцій.

Для аналізу взаємодії з клієнтами важливою є результативність такої взаємодії, тому для цього рекомендується визначити такі показники: а) рівень утримання клієнтів (Customer Retention Rate – CRR) – відносний показник, що відображає лояльність клієнтів протягом певного періоду; б) цінність клієнта для організації (Customer Lifetime Value – CLV) – абсолютний показник, що позначає середній дохід, який отримує бізнес

Рис. 2. Напрямки та складові бізнес-адміністрування

Джерело: сформовано авторами

протягом усього періоду взаємодії з клієнтом; в) рівень повторних замовлень (Repeat Purchase Rate – RPR) – частка клієнтів, що замовили продукцію, роботи або послуги більше одного разу протягом певного періоду; г) рівень відтоку клієнтів (Customer Churn Rate – CCR) – частка клієнтів, що припинили взаємодію з компанією протягом певного періоду; д) частка клієнтів що вирішили питання або проблеми за результатами першого контакту з адміністраторами (First Contact Resolution – FCR) – відносний показник, що відображає рівень результативності першої взаємодії клієнтів з адміністраторами.

Для визначення охарактеризованих вище показників використовуються такі формули (1-5):

$$CRR = \frac{CE - CN}{CS} \times 100, \quad (1)$$

$$CLV = APV \times APF \times L, \quad (2)$$

$$RPR = \frac{RC}{NC} \times 100, \quad (3)$$

$$CCR = \frac{CL}{CS} \times 100, \quad (4)$$

$$FRC = \frac{FR}{TC} \times 100, \quad (5)$$

де: CE, CS – відповідно, кількість клієнтів на кінець та початок періоду; CN – кількість нових клієнтів; APV – середня вартість замовлення; APF – середня частота замовлень, разів на період; L – кількість періодів лояльності клієнта; RC – кількість клієнтів, що повторно замовили продукцію, роботи чи послуги; NC – загальна кількість клієнтів; CL – кількість втрачених клієнтів; FR – кількість клієнтів що вирішили свої проблеми за результатами першого звернення до адміністратора; TC – загальна кількість запитів клієнтів протягом періоду.

Аналіз взаємодії з боржниками передбачає визначення показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості організації. Крім загальновідомих показників оборотності та тривалості обороту заборго-

ваності, рекомендується розраховувати такі: а) середня заборгованість, що припадає на одного боржника (Average Accounts Receivable – AAR) – показник використовується для загальної оцінки заходів з інкасації заборгованості; б) ефективність інкасації заборгованості (Collection Effectiveness Index – CEI) – відносний показник, що характеризує ефективність повернення заборгованості; в) резерв сумнівних боргів (Provision for Doubtful Debts – PDD) – абсолютний показник, що позначає розмір боргів, які вважаються безнадійними; г) частка простроченої дебіторської заборгованості (Overdue Rate – OR) – у відносному вираженні характеризує заборгованість що не сплачена вчасно.

Для розрахунку перелічених показників використовують формули (6-9):

$$AAR = \frac{AR}{ND}, \quad (6)$$

$$CEI = \frac{BR + CS - ER}{BR + CS}, \quad (7)$$

$$PDD = AR \times DR, \quad (8)$$

$$OR = \frac{OD}{AR} \times 100, \quad (9)$$

де: AR – дебіторська заборгованість; ND – кількість боржників, BR – дебіторська заборгованість на початок періоду; CS – дебіторська заборгованість, що виникла протягом періоду через продаж продукції в кредит; ER – безнадійна дебіторська заборгованість; DR – ймовірність несплати заборгованості; OD – прострочена дебіторська заборгованість.

Контроль формування та використання грошових потоків бізнес-структур передбачає розрахунок та аналіз абсолютних та відносних показників. Найбільш розповсюджені з них такі: а) чистий грошовий потік (Net Cash Flow – NCF) – абсолютний показник, що характеризує ефект від операційної, інвестиційної або фінансової діяльності організації і визначається як різниця між її позитивним та негативним грошовими потоками; б) коефіцієнт ліквідності грошового потоку (Cash Flow Liquidity Ratio – CFL) – різновид показника ліквідності, де замість ліквідних активів використовується позитивний грошовий потік від операційної діяльності; в) коефіцієнт достатності грошового потоку (Cash Flow Adequacy Ratio – CFA) – відносний показник, що дозволяє оцінити достатність грошового потоку від операційної діяльності для покриття довгострокових зобов'язань, придбання основних

засобів та виплати дивідендів; г) ефективність грошових потоків (Cash Flow Efficiency – CFE) – відносний показник, що відображає ефективність використання грошових потоків бізнес-структур від усіх видів діяльності.

Розрахунок коефіцієнтів, що відображають формування та використання грошових потоків здійснюють за формулами (10-13):

$$NCF = CF_{POS} - CF_{NEG}, \quad (10)$$

$$CFL = \frac{OCF}{CL}, \quad (11)$$

$$CFA = \frac{OCF}{LTD + FA + D}, \quad (12)$$

$$CFE = \frac{TNCF}{TCF_{NEG}}, \quad (13)$$

де: CF_{POS} , CF_{NEG} – відповідно, позитивний та негативний грошовий потік від певного виду діяльності; OCF – позитивний грошовий потік від операційної діяльності компанії; CL – поточні зобов'язання; LTD – довгострокові зобов'язання; FA – витрати на придбання основних засобів; D – величина дивідендів; TNCF – загальний чистий грошовий потік; TCF_{NEG} – загальний негативний грошовий потік.

Перелік показників (1-13) є орієнтовним і може доповнюватися залежно від конкретних завдань бізнес-адміністраторів. Разом з тим, обґрунтування їх нормативних значень дозволяє провести інтегральну оцінку маркетингу та фінансового забезпечення діяльності бізнес-структур, але це є завданням для окремого дослідження.

Таким чином, врахування обґрунтованих вище рекомендації щодо розмежування сутності управління, адміністрування та бізнес-адміністрування дозволяє не лише уникнути суперечностей в процесі тлумачення змісту цих категорій, а й визначити складові бізнес-адміністрування та основні функції бізнес-адміністраторів.

Висновки. У статті проведено аналіз теоретичних підходів до визначення терміну «бізнес-адміністрування». Для дефініції цього поняття проаналізовано його складові. Зокрема, аналіз визначень терміну «адміністрування» дозволив встановити, що в межах цього виду діяльності реалізуються такі функції управління як організація та контроль. Разом з тим, врахування комерційної природи бізнесу та специфіки функціональних напрямів бізнес-структур дало підстави для твердження, що бізнес-адміністрування здійснюється у таких сферах як маркетинг та фінансування діяльності організації. Уза-

гальнення особливостей бізнесу, а також відмінностей адміністрування та бізнес-адміністрування як суміжних понять, дозволило розмежувати зміст цих категорій (рис. 1) та навести авторське визначення бізнес-адміністрування, як активності, що спрямована на організацію взаємодії з групами осіб, дотримання реалізації управлінських рішень та контроль ключових процесів, що здійснюється в сферах маркетингу та фінансування діяльності, для комерціалізації результатів функціонування бізнес-структур та максимі-

зації їх доходів. На основі цього визначення у статті обґрунтовано напрямки та складові бізнес-адміністрування, а також функції бізнес-адміністраторів (рис. 2). Крім того, у роботі представлено рекомендації щодо вибору та визначення показників в розрізі складових бізнес-адміністрування (ф. 1-13). Врахування цих рекомендацій дозволить бізнес-адміністраторам здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення маркетингової діяльності та діагностику фінансового стану організації в межах їх функцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Забродська Г. І., Забродська Л. Д., Буданова О. С. Адміністрування підприємництва: визначення місця в понятійно-категорійному апараті теорії управління. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2017. Вип. 2 (26). С. 302-319. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/4185> (дата звернення: 8 квітня, 2026 р.)
2. Шиян Н. І. Ділове адміністрування: навчально-методичний посібник. Харків: ХНАУ, 2021. 187 с. <https://bit.ly/42nhYSB> (дата звернення: 8 квітня, 2026 р.)
3. Замазій О. В. Місце бізнес-адміністрування в системі управління виробничо-господарською діяльністю підприємства. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. Економічні науки*. 2013. № 1. С. 243-245. URL: <https://ven.ztu.edu.ua/article/view/28804> (дата звернення: 8 квітня, 2026 р.)
4. Крупельницька І. Г., Євась Т. В., Жукова О. А. Теоретичні аспекти бізнес-адміністрування як складової системи управління підприємством. *Приазовський економічний вісник*. 2017. Вип. 3 (03). С. 50-53. URL: https://pev.kpu.zp.ua/journals/2017/3_03_uk/13.pdf (дата звернення: 8 квітня, 2026 р.)
5. Войнаренко М., Костюк О. Сутність та принципи бізнес-адміністрування на підприємствах за умов мінливого конкурентного середовища. *Економіка: реалії часу*. 2013. № 4 (9). С. 49-51. URL: <https://economics.op.edu.ua/files/archive/2013/No4/49-51.pdf> (дата звернення: 8 квітня, 2026 р.)
6. Євась Т. В., Коротич Я. І. Сутність та принципи бізнес-адміністрування на підприємстві за сучасних умов господарювання. 2020. *Подільський науковий вісник* № 2 (14) С. 26-31. URL: https://pvn.in.ua/images/Magazine/2_2020.pdf (дата звернення: 8 квітня, 2026 р.)
7. Cambridge Dictionary URL: <https://bit.ly/3Qq8Rhj> (дата звернення: 8 квітня, 2026 р.)

REFERENCES:

1. Zabrodska H. I., Zabrodska L. D. & Budanova O. S. (2017). Administruvannya pidpriemnytstva: vyznachennia mistsia u poniatiino-katehoriinomu aparati teorii upravlinnia [Entrepreneurship Administration: Determining Place in the Conceptual and Categorical Framework of Management Theory]. *Ekonomiczna stratehii i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh – Economic strategy and prospects for the development of trade and services*, no. 2 (26), pp. 302-319. Available at: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/4185> (accessed April 8, 2026)
2. Shyian N. I. (2021) *Dilove administruvannia: navchalno-metodychnyi posibnyk* [Business administration: a teaching and methodological guide]. Kharkiv: HNAU, 187 p. (in Ukrainian) Available at: <https://bit.ly/42nhYSB> (accessed April 8, 2026)
3. Zamazii O. V. (2013). Mistse biznes-administruvannia v systemi upravlinnia vyrobnycho-hospodarskoiu diialnistiu pidpriemstva [The place of business administration in the system of management of production and economic activities of the enterprise]. *Visnyk Zhytomyrskogo derzhavnoho tehnolohichnoho universytetu – Bulletin of Zhytomyr State Technological University. Series. Economics*, no. 1, pp. 243-245. Available at <https://ven.ztu.edu.ua/article/view/28804> (accessed April 8, 2026)
4. Krupelnytska I. H., Yevas T. V. & Zhukova O. A. (2017) Teoretychni aspekty biznes-adminisruvannia yak skladovoi systemy upravlinnia pidpriemstvom [Theoretical aspects of business administration as a component of the enterprise management system]. *Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk – Azov Economic Bulletin*, no. 3 (03), pp. 50-53. Available at: https://pev.kpu.zp.ua/journals/2017/3_03_uk/13.pdf (accessed April 8, 2026)
5. Voinarenko M. & Kostyuk O. (2013). Sutnist ta pryntsypy biznes-administruvannia na pidpriemstvah za umov minlyvoho konkurentnoho seredovyscha [The essence and principles of business administration in enterprises in a

changing competitive environment]. *Ekonomika: realii chasu – Economics: realities of the times*, no. 4 (9), pp. 49-51. Available at: <https://economics.op.edu.ua/files/archive/2013/No4/49-51.pdf> (accessed April 8, 2026)

6. Yevas T. V. & Korotych Ya. I. (2020). *Sutnist ta pryntsyipy biznes-administruvannia na pidpriemstvi za suchasnyh umov hospodariuvannia* [The essence and principles of business administration in an enterprise under modern business conditions]. *Podilskyi naukovyi visnyk – Podillia Scientific Bulletin*, no. 2 (14), pp. 26-31. Available at: https://pnv.in.ua/images/Magazine/2_2020.pdf (accessed April 8, 2026)

7. Cambridge Dictionary. Available at: <https://bit.ly/3Qq8Rhj> (accessed April 8, 2026)

Дата надходження статті: 09.04.2026

Дата прийняття статті: 30.04.2026

Дата публікації статті: 07.05.2026